

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adressa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakoleza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Zemetrasenie a povodeň v Sicílii.

Minulý rok 1902, môže sa plným právom pomenovať rokom kritickým. A vskutku tajná a nevyzpytateľná príroda už dávno nepredstavila sa nám v takej hrôze a moci jako v roku minulom. Strašný výbuch sopky *Mont Peleé* na ostrove *Martinque*, ktorý v noci prekvapil v hlbokom spánku pohrúžené mesto *St. Pierre* a zničil 30,000 ľudských životov, otriasol celým človečenstvom a všetkými živými tvormi!

Tento výbuch bol len následkom tých ohromných podzemných síl a toho večného ohňa, ktorý sa v srdci matky zeme nachádza, ktorý ustavične horí a v ktorom všetky kovy a kamene v roztavenom stave sa nachádzajú. Množstvo pary a dýmu derie sa von a otriasa svojou kôrou, zem sa trasie. Strašné víchre súvisia tiež s pohybami zeme. Tieto zase donášajú mnoho mračen a kde tie padnú nastane beda a hrôza. Taliansko je krásna ale nešťastná zem, výbuchy sopiek a strašné víchrice a povodne pustošia túto kedysi kvetúcu, umeniamilovnú krajinu.

Náš obrázok predstavuje spustošenie jedného mesta na ostrove Sicília, blízko hl. mesta *Palerma*.

Vyzvanie ku predplateniu na týždenník

„Pokrok“

„Pokrok“ vychodí každý piatok. Do ďalších krajov expeduje sa ešte v piatok odopoludňa, do bližších v sobotu ráno, tak že všetci naši odberatelia budú mať časopis v rukách už v sobotu večer. *Všetkým odberateľom odporúčame, aby sa u našich dôverníkov v obciach predplatili hromadne.* Týmto bude sa „Pokrok“ zasielať pod krížovou obálkou po 18—20 číslach, toto môže byť najmenšia objednávka. Niže 18 čísiel nezasielame časopis v krížovej obálke. Kto chce jedno číslo rovno zo Skalice odberať poštou, ten musí sa predplatiť na „Pokrok“ 2 korunami ročne.

Za odobraté jedno číslo u našich dôverníkov, platí sa hotovo 2 hal.

Každý celoročný odberateľ, ktorý 2 kor. vopred zaplatí, dostane kalendár „Novú Domovú Pokladnicu“ za zníženu cenu 40 hal, franco do domu.

Prosíme ot redakcie by nám zasielali svoje časopisy na zámenu.

Predplatné posielajte na adresu:

Jozef Teslík, Uh. Skalica
(Szakolca).

1.000.000!

Jeden million korún!

Čítaj ľudu slovenský a obdivuj, ako z malých vecí, rastú veľké. Jeden million korún! Je to veľké číslo pre náš chudobný ľud, ktorý svoje haliere horko-ťažko v potu tváry dobýva. Keď sa semienko zasialo, nik na to nemyslel a teraz je to skutočnosťou.

O čom sa tu jedná? Kdeže nabral náš ľud ten jeden million korún? Nikde inde, ako vo svojom potravnom spolku v Skalici. Minulú nedeľu bolo valné zhromaždenie a tam sme očuli z úst nášho milého predsedu a nášho duchovného otca, že skalický gazdovsko-potravný spolok mal za štyri roky viac ako jeden million korún obratu, len za tovar utrhlo sa za štyri roky 515,596 kor. 73 hal. a vydalo sa 511,857 kor. 13 hal. dohromady 1,027,453 kor. 86 hal.

Tak teda skaličania si do potravného spolku behom 4 rokov vložili viac ako pol milliona korún. A teraz rátať. Od tých čias čo sa potravný spolok započal o koľko ľavnejšie ceny platíš za tovar, koľko si len týmto spôsobom získal? Či to nenie opravdivé dobrodenie? *Povedz mi úprimne, či majú pravdu tí otroci, čo na spolok tvoj nadávajú, či sú to ozaj tvoji priatelia?*

Pozrite milí rodáci, akým spôsobom sa tento výsledok docielil? Nashromazdili ste si malý kapitál 11,800 korún, s týmto ste začali obchodovať. Za štyri roky obrátili ste ho 44-krát a pri tých ľavných cenách, za ktoré spolok predáva, majetok jeho dnes obnáša 32,738 kor. 97 halierov. *Celý zisk robil 29,346 kor. 95 hal. a čistý zisk 15,013 kor. 98 hal. a rezervná základina činí 5,201 kor. 55 hal.*

Toto sú účty zo života jedného potravného spolku, ktorý spolok nenie majetkom jedného alebo dvoch kompanistov, ale prislúcha celému chudobnému ľudu. Keď sme sklep otvorili, smial sa nám celý svet, zvonili mu na umieráčik a najväčších nepriateľov sme mali a máme vo vlastnom našom ľudu, v tých zatemnelých hlavách a srdciach, ktoré behom sto rokov len na otroctvo a úžeru privykli a myšlienku sociálnu pochopiť nechceli. Len že chvala Bohu, už i u nás v mnohých hlavách sa rozsvietilo a myšlienku spolčovania ľudia pochopujú, cítia jej blahodárny vliv, vidia výsledky a začínajú veriť!!

A preto kráčajme len ďalej smerom tým, ktorým sme započali a výsledok bude skvelý a srdcia naše radosťou naplňujúci. Nech príklad statných skaličanov slúži za vzor všetkému ľudu v našom okrese i ďalej. Milujte svoje gazdovsko-potravné spolky, lebo v nich máme prvý základ blahobytu ľudu nášho. *Proti vlastnej krvi bojuje, kto gazdovsko-potravné spolky nemiluje!*

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy.)

— Skalica. Tohoročné vianočné hry sa nám pretiahly až do „Troch kráľov“. Na všeobecnú žiadosť zahrli nám statní herci „Príchod Spasiteľa“ po štvrtý raz pred plnou miestnosťou. Naše obecnosť jakoby bolo vycítilo, že v tomto divadelnom, náboženskom kúsku je čosi viac, nežli obyčajne v takýchto vianočných hrách býva. dostavilo sa húfne a s veľkou pozornosťou sprevažovalo hru, čo dokazuje iste to, že „Príchod Spasiteľa“ je hra zvlášte podarená, obsahom i významom veľmi cenná.

No žeby uchvacovala, žeby ľud tak pútala a ľud na divadlo nezvyklý tak rozohnila, to zkusili sme až pri predstaveniach. I tu sa ukázalo, že pochopenie spisovateľa so stránky hercov je tou hlavnou podmienkou prevedenia každej hry. A naši herci, zkusení doma i po svete, tak ľahkovážne brali na seba úlohy, že zdálo sa nám blízkym byť sklamanie.

Ale nie, staré sily sa osvedčily a mladé sa šikovno predstavily, čo nevideli sme na zkuškách, to všetko vytrysklo z našich hercov na javisku: život, sila, oheň, radosť, žiaľ, hnev pokora a lútosť, a v akých rozmeroch, v akom prevedení!

Hra točí sa okolo troch hlavných osob, Lévy, Ester, Raguel. Starý Simeon Lévy, Michal Tomík, neztratil na svojom hereckom talente, ba čo viac, tuším získal mnoho. Úžerník, falošník, podvodník, lakomec, uskotný, zlý, hrý a zbabelý, ukrutný a surový, pokorný, zlomený, smutný a plačlivo, dojal obecnosť svojou nedostížnou hrou, uchránil srdcia a vzbudil v nich spravodlivý hnev a na konci útrpnosť. Veľkomestské javisko, bárs aké veľké nezahanbilo by sa za Lévyho hru. Obecnosť odmenilo ho potleskom, a vyvolaním. Zaslúžil si ho v plnej miere.

Raguel družil sa k Lévyemu znamenite, aj čo do prevedenia. Známe sú výkony herecké Pavla Blahu z predošlých hier a z „Rozmarinu“, môžem povedať, že scéna, keď s Lévyem čakajú na podplatených nájomníkov, zbojníkov keď sa vyzerajú s Lévyem a šeptom hovoria, je tak pútavá, smysly a nervy napínajúca, že zastavuje i dech. Pohyby mal krásne a poznámky pri „úpise“ bolo znamenité.

Škoda by bolo keby sa tento herec od divadla predčasne utiahol. Uznanie mu nevystalo a hlučne ho odmenili.

Esterka, Maria Macháčková, jako dcéra úžerníka Lévyho, vykonala úkon ťažký a nesnadný. Je to úloha namáhavá a trpká, vyžaduje mnoho premáhania a veľkej obratnosti.

Ester prekonala sama seba, smutné úlohy sú jej silnou stránkou. Keď vláčil ju a trhal po avisku Lévi a ona ho srdečne, plačlivo prosila jnezostalo ani jedno oko suché a i v jej oku od hlbokého precitenia iskrila sa tiež slza. Zaslúžila si pochvalu, ktorej sa jej dostalo. — V skutku smutno obzeráme sa vokol, kto nahradí nám Aničku, Esteru!

Igal vynikal peknou postavou a smelou hrou.

Daniel hral živo a s citom.

Malý Benjamin udržoval obecnosť svojou prostorekosťou v stálej pozornosti, len nesmie sa tak falošne usmievať.

Zelma je stará herečka, osvedčila sa i teraz.

Gomera sme už dávno nevedeli na javisku a tešili sme sa jeho dobre prevedenej úlohe.

Sára je v hre so dňa na deň ohnivejšia, bude z nej dobrá herečka aj na ťažšie úlohy.

Jakub hral nad očakávanie dobre, má silný a príjemný hlas.

Náchor dobre hral ale má slabý hlas.

Ráchel netreba ani spomínať, hrala voľne a bystro

Ezdráš nastúpil M. Tomikove miesto v statných úlohách, a je pravda ani nemáme lepšieho na to.

Anna bola podarená starenka i rečou i pohybami, darmo túži po mladých úlohách, bude už ona len vždy tou starenou.

Maria, výborná herečka z „Rozmarinu“, predstavila slepú znamenite, tak jej tie prírodné oči svedčaly a smutným hlasom dojímala až k plaču.

Traja nájomníci Lévyho, opravdoví trhani a zbojníci boli šikovne vybraní, Goliath jako obor a tí dvaja jako jeho bratři.

Cajus zahalený v rímsky plášť vyzeral ako rímsky šľachtic a mal ustavičný kríž s nesíkovným píšarom Tulliusom, ktorému rímská náprsenka a suknička pekne svedčaly.

Dve dievčatá, ktoré hru otvorily, snažily sa tiež aby svoje úlohy dobre vykonaly. Tešime sa z toho, že všetci noví herci sa usilovne učili a dali si na veci záležať. Sláva hercom a spisovateľovi, k roku čakáme zase novú vianočnú hru. *Starý herec.*

— Zo Gbelov. U nás už je po voľbe do obecného výboru. Bola tichá, pekná a spravodlivá. Zvolili sme si *samiých poriadnych, poctivých ľudí, ktorí sa nám pred voľbou zaviazali že budú pracovať na tom, aby sa domstika zrušila, aby sa zobecného nepilo, aby sa hospodárilo a aby sa nad Gbelami rozprestrela láska a svornosť.* Šťastie sa usmialo na ohrozené tróny predstavených a Boh zahanbil buričov a skalopevne utvrdil kráľovstvo svojich milých, lebo osvietené boly duše národa poslal v tme a hlúposti driemajúceho *Volič.*

— Z Osuského pri Senici. Srdečný pozdrav pánu vydavateľovi, tak pekných a ľaciných novinok. Ja som mnohým „Pokrok“ odporúčal a rád by som nasbíral väčší počet odberateľov, ale náš ľud to akosi ťažko chápe žeby mal noviny odoberať a čítať. Mnohí povedajú, že čo z toho keď číta lebo nečíta, že jednako sa mu vedie či vie zo sveta niečo alebo nie. Iní by zase čítali, keby im niekto darom dával noviny a knihy.

„Vlast a Svet“ chodí k nám za darmo, za ten nemusí platiť ani ich zaň neupomínajú. Ku nám chodí aj „Kresťan“ aj pešťanské vladne „Slov. Noviny“ sú u nás čítané a predsa sme u nás nevzdelení.

Nám prekáža chudoba, páni a židia v každom pokroku, u nás v Skalici je ľud ich poslúcha. My na tom stupni nebudeme ešte ani za desať rokov. Vy hlásate: „kresťania kupujte u kresťanov a v potravných spolkoch“ u nás nepriatelia a slepi ľudia kričia, a najviac takí čo do kostola chodia: čo je nás po spolku a po kresťanoch, my ideme tam kde je lacno. V Jablonici kvitne potravný spolok a dáva tovar za slušnú cenu, bárs mu židia robia strašnú kon-

kurenciu a naši ľudia tam predsa neidú. V Jablonici to už ľud chápe a rozumie tomu krásnemu heslu: **Svoj ku svojmu!** Končím svoj dopis a prosím o jeho uverejnenie. *Vápeník.*

(Všimajte si všetkého vo vašej obei aj na okoli, radi budeme uverejňovať. Máte zdravé myšlienky. Red.)

Kupujte v potravnom spolku!!!

— **Senica.** Ctený pane redaktor! U nás stal sa hnusný, nemravný nápad na ubohú bezbrannú ženu, manželku **Hižovu**, ktorej muž je nastatku Kuffnerovom břešom. Zlosynovia uhladeli si príhodnú chvíľu, muža poslali na železnicu, a potom mladú ženu prepadli dvaja židovskí úradníci (Kuffnerovi) **Lauffer** a **Salis** a tretí bol na stráž. Nešťastnú ženu poviazali, ruky s vlasmi splietli a ústa jej šátkom zapchali, aby nemohla kričať. **Hižová** bránila sa dvom zlosynom zo všetkých síl, keď sa jej muž vrátil domov, skorej nežli by si tito lotri boli mysleli, našiel ženu svoju v strašnom položení na zemi ležať, celú zmorenú. Muž hneď oznámil týchto dravcov žandarmerii — žena jeho ich poznala — a táto ich hneď aj lapila a uväznila.

Celá **Senica** je nad týmto zverským činom rozburčená a tým viacej, že pachatelia by sa radi vyslobodili z väzenia, a hneď našli sa priatelia týchto zvrhých ľudí, ktorí sa ich zastávali, k ministrom a do **Nitry** behali. A skutočne 11. januára vypustili ich na slobodu pod kauciou 20,000 korún, (ktoré vraj Kuffner složil za svojich poctivých úradníkov). A **Hižovi**, že dávajú 2000 korún, aby mlčal a vystaňoval sa do Ameriky. — Pohyb medzi ľuďmi je veľký a každý si spomína na dievku, ktorú pred pár rokmi našli v potoku pod mostom mŕtvu.

(K vôli pravde sdeľujem, že jeden z týchto zlosynom je kresťanom. Red.)

— **Búr. Sv. Mikuláš.** Ct. čitateľov „**Pokrok**“ pozornosť obraciam na staré ročníky dobrých kalendárov, abyjstli také majú za roštami, nenechali ich plesniť alebo prachom zapadnúť, ani netreba nimi podpalovať pece; lebo obsahujú oni tie najvyberanejšie čítania, rozmanitého obsahu. Je to celá kvetová zahrada, v ktorej rozličné kvety obveselujú ducha. U nás dobrú službu konajú v našej knižnici mládeže, a chasa jich rada čítava. Vám, ktorí ste jich prečítali azda i dvakrát miestom, nie sú tak vzácne, ale druhým áno, tím budú oni vždy novotou. Preto von s nimi spoza rošta a požičavajte jich susedom alebo odovzdajte ich darom pp. učiteľom čo základ pre ľudové knižnice. Tieto sú ministrom osvety i tak predpísané. Než by také nariadenie došlo nech unás nájdú už knižnice pozakladané. Preto odporúčam i pp. vydavateľom kalendárov, žeby svoje neodpredané, staršie ročníky tiež venovali podobnému cieľu, buď za sníženu, povedzme polovičnú cenu alebo darom. Takým spôsobom poskytnete sa ľudu mnoho duševného, zdravého pokrmu a zakladatelia knižnic nebudú si musieť hlavu lámať nad tým, že kde vziať slovenské knižky pre ľud, keď je ich i tak málo? *S. M.*

Odporúčajte „Pokrok“, jedno číslo stojí 1 kr.

Drobné zprávy.

— **Tento týdeň** budú voľby obecných výborníkov v našom okrese na viacej miestach. *Pozor! Volte len statočných, poctivých ľudí, nikoho za chválu ani za pijaťku. Obecný výborník musí byť poctivý, rozumný a sebavedomý.*

— **Smutná štatistika.** Štátny štatistický úrad vykazuje, že z roku 1901 narodilo sa v Uhorsku o 21,000 detí menej nežli v roku 1900. Dľa stolíc vykazujú najvyššie procento narodených detí, **Sabolč**, 46:2 **Bereg** (Rusini) 44:9, **Trenčín** 44:4, **Ugoča** 44, **Marmaros** 43:9, **Nitra** 42:5. Najmenej detí narodilo sa v **Sedmohradsku** a v stoliciach čisto maďarských. V celku narodilo sa 731,721 živých detí.

Z Unina nám píše: tieto dni poslali od nás deputáciu k osv. p. vikárovi do **Trnavy**, aby tam predniesla svoje sťažnosti a hľadala nápravu proti svojmu farárovi. Sme zvedaví ako pochodili!

— **Z Nádaša** nám píše, že mládež tamejšieho „**Kat. kruhu**“ púťo sa učí divadelnú hru: „**Rozmarín**“, ktorú predstavia pri konci fašiangu.

Tak tiež sdeľujú nám odtiaľ, že „**Úverkový spolok**“ v roku 1902 mal obratu 85 tisíc korún. „**Potravný spolok**“ ale utržil 42 tisíc korún za odpredaný tovar. — „**Úverkový spolok**“ má 126, „**Potravný spolok**“ 208 a „**Katolícky kruh**“ má 80 údov.

— **Dvojročná vojenská služba** mohla by sa zaviesť a roľníckemu ľudu uľaviť, lebo synovia slúžili by len dva roky pri vojsku, ale aby to bolo možné, muselo by sa každý rok o 50,000 mužov viacej odasentirovať, brali by tedy aj menej súcích. Rekruti tešte sa.

— **Stav ošenia** vo všetkých krajoch **Uhorska** je slabý. Studený podzim, silné mrazy včel zase povodne veľmi poškodily oziminy. Obilie je na trhoch pevné i múka stúpa v cene.

— **Zábava.** Mor. Sv. **Jánska** roľnícka mládež usporiada dňa 25. jan. v miestnostiach p. **J. Hauslera**, súkromnú „**Tanečnú zábavu**“. Prednesené budú novonastudované spevy. Vstupné za osobu 1 kor. Začiatok o 7 hod. večer. Program: 1. **Vstup** (Ouvertura). Hudba **J. Leskovského**. 2. „**Spevácky pozdrav**“ od **M. Lihoveckého**. 3. „**Nechodievaj**“ od **B. Bullu**. 4. **Venček**: „**Ej volari**“. — „**V čiernom lese**“ „**Máča dievča konope**“ od **B. Bullu**. 5. „**Zo suchého javora**“. „**Ej padá, padá rosička**“ od **B. Bullu**. 6. „**Drotárska**“ od **M. Lihoveckého**. (Upozorňujeme priateľov spevu sborného na sv.-jánskych ochotníkov, ktorí sú krásnymi, zvonivými hlasmi obdarení a dokonale naevičení. (Ktorí ste blízko navštívte **Sv. Jána** a neobanujete. Red.)

— **Divadlo.** Staroturanskí ochotníci usporiadajú dňa 18. januára r. 1903, v miestnostiach mestského hostinca, divadelné predstavenie veselohry: „**Príbuzní**“, veselohra v 4 dejstvách od **Michala Baluckého**. Po divadle: **Tanečná zábava**.

Zlaté zrnká.

Deti poriadne vychovávať znamená:

1. Vodíť ich ku **Kristovi**.
2. Učiť ich milovať pravdu.
3. Učiť ich **Bohu** slúžiť.
4. Učiť ich bližného milovať.
5. Cvičiť ich vo všetkých vedomostiach.
6. Cvičiť ich v trpelivosti.
7. Privádzať ich k pokore.
8. Cvičiť ich v snášanlivosti.
9. Privádzať ich k úctivosti.
10. Navykať ich pracovať.

Všeličo.

Uctive prosíme tých P. T. pánov, ktorým bol „Pokrok“ pod križovou obálkou zaslaný, aby nám udali, koľko čísiel im máme zasielať.

— **Kto si zaslané tri čísla „Pokroku“ podrží, považovaný bude za odberateľa.**

— **Sňatok.** **Achitekt Dušan Jurkovič** a sl. **Božena Bartelmusova**, slávili svoj sňatok v **Brne**, dňa 7. januára 1903. **Blahoželáme.**

— **V Kat. Kruhu v Skalici** v nedeľu 18. jan. večer, dôležitá hospodárska prednáška. **Dostavte sa.**

— **K. Zelenka**, pekársky majster vo **Gbeloch**, hľadá poriadneho chlapca z kresť. rodiny za učňa.

— **Učňa** na holičstvo v poriadnej kresťanskej rodiny príjem. **Štefan Gajdáč**, holič v **Skalici**.

— **Potvrdené stanovy.** Stanovy spolku sv. **Vincenta** v **Skalici**, slávne ministerium potvrdilo, tak že spolok tento v najbližšom čase započne svoje blahodárne účinkovanie. O účelu a spôsobu jeho účinkovania ďalšie zprávy prinesieme.

— **Oheň** v **Mor. Sv. Jánoch** v nedeľu dňa 10. t. m. podpálil ktosi kostolný a obecný senný kozel 12 metrov dlhý. **Oheň** spozorovali včasne a len našim obratným hasičom môžeme ďakovať, že ho udušili hneď v korienku. **Žandári** chytili istého **Jána Maleca** rodom z **Kuklova**, na dosvedčenie jednej ženy, ktorá ho mala vidieť od kozla odchádzaj, či bol však on v skutku podpaľiacom, nemôžeme tvrdiť.

Dopisovateľ.

— **Nešťastie.** **Pavel Jureňa** 20-ročný poriadny mládenec vo **Gbeloch**, strielal zo starej pušky na vrabcov. Puška sa roztrhla a kusy železa roztrhaly mu dlaň a prsty na ľavej ruke na toľko, že lekári nútení boli ruku mu výše stavca odrezať. **Boh** poteš nešťastného **šohaja**, matku i jeho dobrých bratov. **Ľudia** dajte už raz tým hlúpyim obyčajom pokoj.

BESEDNICA.

Strašná noc.

(Pokračovanie.)

Jedna z posluchačiek rozžala lampu a prisadla k vypravujúcemu, ktorý pokračoval:

»Nedivil bych sa, keď bych našiel vo svojom byte oheň, zlođeja, zbesneného psa, . . . nedivil bych sa, keď by spadla poval (strop), prepadla sa podlaha, srútily sa steny. Všetko to je prirodzené a pochopiteľné. Ale jako sa mohla dostať do mojej izby rakev? Odkiaľ sa tu vzala? **Drahocenná, ženská, zhotovená zaiste pre mladú aristokratku**, — jako sa mohla dostať do chudobnej izbičky nepatrného úradníka? Je prázdna? Či je v nej mŕtvola? Kto je ona predčasne so životom sa rozlúčivšia **boháčka**, ktorá mi urobila tak divnú a strašnú návštevu? **Mučivé tajomstvo!**

Nedeje-li sa zázrak, tak je to zločin — blyso mi hlavou.

Ztrácal som sa v domnienkach. **Dvere** za mojej neprítomnosti boli zavreté na kľúč, ktorý bol na mieste, známom len mne a mojim najbližším priateľom. **Preds** priatelia mi sem nepostavili rakev. **Možno však**, že mi omylom priniesli rakev hrobári. **Mohli sa spliesť**, zmýliť sa v poschodí, vo dverách a zaniest rakev inam, než mali. **Ale kto** by nevedel, že naši hrobári nepustia prvej izbu, dokiaľ nedostanú za prácu, alebo aspoň »na čaj«?

Duchovia mi predpovedali smrť, pomyslel som si. Či by sa mi boli oni postarali aj o rakev? **Pánovia**, neverím a neveril som vo spiritizmus, ale taká shoda môže priviesť do mystickej náhady i filozofa. **Ale všetko** je to hlúposť — a ja sa bojím jako školáka, rozhodnul som. **Bol to zrakový klam**, nič viac! **Idúc domov**, bol som v tak pošmúrnej náhade, že niet divu, keď rozrušené moje nervy videly rakev. **Zaiste to optický klam**, čo jiného?

Dážď šibal mi do tváre, vietor hnevivo ruval môj kabát, klobúk. **Preziabnul som** a dokonale premoknul. **Musím ísť** — ale kam? **Vrátiť sa domov** — znamenalo by toľko, jako odvážiť sa ešte raz vidieť rakev, čo presahovalo moje sily. **Súe samotný**, nevidiac ani živej duše, nečujúc ľudského hlasu, s rakvou vo ktorej je snáď mŕtvola, — mohol bych pozbyť zdravého rozumu. **Zostal na ulici** v ležaku a v chladu bolo nemožné. **Rozhodol som sa**, že pôjdem ku priateľovi svojmu, **Upokojevu** a tam prenocujem. **Žil on** v podnájme u obchodníka **Čerepova** v »**Mŕtvej uličke**«.

Paniehidin sotrel studený pot s bládej obličaje, hlboko vydýchnuť a pokračoval:

Priateľa som doma nezastihnuť. **Tíkol som** na dvere a presvedčiac sa, že není doma, namakal som kľúč nad dvermi a vošiel. **Shodil som** so seba mokrý kožuach a hmatom našiel pohovku, sadnul a odpočíval. **Bola tma** . . . Vo ventilácii okna tesklivo skučal vietor. **V kachľake** monotonne pohvizdoval evrček. **Na Kremlu** rozhúpali zvon — k polnočnej. **Škrtnul som** zápalku. **Svetlo však** nezabavilo ma mračnej náhady, naopak, **strašný, nevýslovný úžas** zachvátil ma znovu.

Vzkriknul som, — vyskočil a bez smyslu vybehnul z izby.

V izbe priateľovej videl som to isté čo u seba — rakev.

Rakev priateľa bola asi dvarazy tak veľká jako moja a hneď povlak dodával jej jakúsi obzvlášťe prísernú barvu. **Jak sa sem** dostala? **Že by to** bol zrakový klam, nemožno už dopustiť. **Predsa však** nebude v každom byte rakev! **Zaiste to** nemocné sú moje nervy, — **hallucinácia**. **Kam bych sa** len obrátil, všade bych uzrel **strašné obydlie smrti**. **Akiste som** sa zbláznil, **roznemohol som sa** nemocou — »**rakvimaniou**« a príčinu tohto pomätenia netreba ďaleko hľadať; treba si len vzpomenúť na spiritistické sedenie a slova **Spinozove**.

Prichádzam o zdravý rozum! pomyslel som si chopiac sa za hlavu. **Bože môj** čo teraz?

Hlava mi pukala, **nohy** sa podlamovaly, **dážď** sa lial, **vietor** prenikal až ku kostiam a ja nemal ani kožuacha ani čiapky. **Vrátiť sa** preň hore do bytu bolo nemožné, **presahovalo to** moje sily. **Strach** ma pevne sovrel v chladnú svoju náruč. **Vlasy** sa mi ježily, s tváre kvapkal studený pot — **trebárs som** veril, že všetko to bola iba **hallucinácia**.

Dokončenie nasl.

OZNAMY.

(Za obsah oznamov neberie redakcia zodpovednosť.)

Znamenitá 00

LIPPOVSKÚ BRYNDZU

A OŠTIEPKY

dostať vo veľkoobchode s bryndzou, železom a miešaným tovarom

Kroneraff & Jesenský

v Lipt. Sv. Mikuláši.

Vo prospech Ústrední Matice školské.

Humpolecké súkna

a ledny. Dámske ledny.

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a havolky, z čistej ovčej vlny v ľavých cenách odporúča:

KAREL KOČIAN,
súkenický a prvý zasielateľský obchod
v Humpolci. 50

Vzorhy k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Semená
Všetkých druhov
dodáva
v najlepšej
akosti

JINDRICH
najväčší
Český Semennarský
obchod
v Uh. Poš.

VANĚK
V PRAHE
Václavské Náměstí
Cenníky Zdarma
20 000 Odeberatelů!

Svoju novozariadenú

knihárň,

opatrenú najnovšími strojmi a všetkými modernými pomôckami knihárskymi, odporúča et. obecnstvu ku prevedeniu všetkých knihárskych a ozdobných prác.

Alojz Adam,

knihár
v Uh. Skalici.

Kávu

Žiadajte v potravných spolkoch a u kresť. obchodníkov.

len od známej kresť. firmy

B. ROSENKRANC
V PRAHE.

priamy dovoz zo zámorských krajov najlepších a jemnohutných druhov.

Zastupuje: **A. Burian Brno.**

52 Vinterhollerovo nám. 19.

Jozef Lidl Brno, Morava

Oreľská ulice číslo 7.

50

Prísazný znalec c. k. zemského súdu.

Prvá česká továrna výroba hudobných nástrojov.

VELKOSKLAD:

pian, pianin a harmonií zo všetkých prednejších tovární českých i cudzozemských.

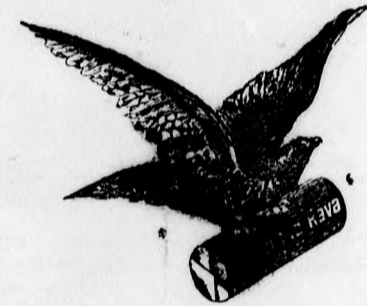

Hudobné nástroje

pre hudobné sbory, kostoly, divadlá v najväčšom výbere a najnižších cenách.

Cenník na požiadanie zdarma

Vývoz do všetkých dielov sveta

Každá sporivá gazdina

používa

KOLINSKEJ

Kávovej Prísady SO SOKOLOM

a docíli tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej kávy.

Továrny: v Kolíne a v Prostejove. (Morava.)

25

Kníhtlačiareň a nakladateľstvo

Jozefa Teslíka v Uh. Skalici

odporúča sa et. pp. spisovateľom, farárom, pravotárom, obchodníkom atď. ku prevedeniu akýchkoľvek kníhtlačiarškových prác. — Pánom obchodníkom a potravným spolkom odporúča svoje patentné vrecká, jako bez firmy tak i s firmou v akejkoľvek reči. — Ďalej odporúča svoj bohatozásobný

knížny a papierový obchod,

modlacie knihy rozličné druhy, viazané i neviazané, všetky potreby pre knihárov, písacie a kreslicie potreby, písanky pre všetky školy, s menom patričnej školy a obce dľa objednávania atď.